

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษา
ภาคใต้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Proposed Strategy for Developing Administration of Southern
Vocational Institute Lao's People Democratic Republic

สายสะหมอน นามสี¹, สุรศักดิ์ ศรีกระจำง², พงษ์ศักดิ์ ทองพันซัง³, ประดิษฐ์ ศิลาบุตร⁴
Saysamone Ngamsy¹, Surasak Srikrachang²,
Pongsak Thongpanchang³, Pradit Silabut⁴

¹หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

¹Doctor of Education Program in Educational Administration, Sisaket Rajabhat University

²⁻⁴อาจารย์, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

²⁻⁴Lecturer, Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาและ 3) เพื่อประเมินข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ รวมเป็น 242 คน ประกอบด้วยผู้บริหารวิทยาลัยและโรงเรียนจำนวน 21 คน และครูจำนวน 221 คนผู้วิจัยได้กำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน และได้มาโดยการสุ่ม แบบชั้นภูมิแบบไม่เป็นไปตามสัดส่วน โดยใช้ประเภทของสถาบันเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นที่ .96 และแบบประเมินยุทธศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน ด้านงานบริหารทั่วไปและงานบุคลากร ด้านงานวิชาการ และด้านงานกิจการนักศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านงานวิชาการ ด้านงานบริหารทั่วไปและงานบุคลากรและ ด้านงานกิจการนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

2) การสร้างและการพัฒนายุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ให้ยุทธศาสตร์คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพบุคลากร ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ และ

3) การประเมินยุทธศาสตร์ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์, การพัฒนาการบริหาร, สถาบันอาชีวศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to study the current situation and find out the need to develop the Administration of Southern Vocational Institute Lao's People Democratic Republic; 2) to create and develop strategies for Developing Administration of Southern Vocational Institute Lao's People Democratic Republic; and 3) to evaluate the strategies for Developing Administration of Southern Vocational Institutes Lao's People Democratic Republic

The sample included 21 administrators and 221 teachers, to tally 242 subjects, estimated by using Krejcie and Morgan's table drawn by using disproportionate Stratified Random Sampling, using types of institutions as the sampling stratum. The research tools consisted of a rating-scale questionnaire with the reliability of .96 and a strategy evaluation form. The statistics included the percentage, mean, standard deviation and content and analysis. The results of the study were:

1) The overall perspective on the current situation and the need to develop the Administration of Southern Vocational Institute Lao's People Democratic Republic was in high level. The highest average score was obtained from the academic affairs administration others were human resource administration and general administration and students activity administration were in high level.

2) Creating and developing strategies for Developing Administration of Southern Vocational Institute Lao's People Democratic Republic were as follows: Strategy 1: Development of Buildings and Environment, Strategy 2: Develop information and technology systems for education, Strategy 3: Personnel development, Strategy 4: Develop an educational administration and management system of a cooperative; and Strategy 5: Develop learning management courses and develop skills to professional standards.

3) The result of evaluation of the strategies showed that the suitability, possibility, and usefulness were in highest level.

Keywords : Strategies, Administration Development, Vocational Institutes

บทนำ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจด้านสังคมด้านการศึกษาและด้านวัฒนธรรมมากขึ้นทำให้การศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศดังนั้นการยกระดับความรู้ความสามารถของคนภายในชาติให้เจริญก้าวหน้าให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่รัฐบาลได้วางยุทธศาสตร์การศึกษาแต่ปี ค.ศ. 2016 - ค.ศ. 2020 เพื่อปรับปรุงและขยายการศึกษาของลาวให้มีความเป็นเอกภาพมีคุณภาพ และได้มาตรฐานใกล้เคียงกับต่างประเทศ (Lao Ministry of Education, 2004: 1)

ยุทธศาสตร์เป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานในองค์การรวมทั้งการบริหารรัฐกิจด้วย เพราะยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญในการผลักดันให้การดำเนินงานขององค์การประสบผลสำเร็จ

กระทรวงศึกษาธิการแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao Ministry of Education, 2016) กล่าวคือยุทธศาสตร์ไว้ว่าคือการใช้พลังของชาติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติและการแก้ปัญหาของชาติก็คล้ายกับการรบของทหารซึ่งต้องมีแผนยุทธศาสตร์ที่ดีจึงจะชนะในการรบ ดังนั้น การจัดการศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาจึงควรมียุทธศาสตร์ในการบริหารงาน

ตลอดระยะเวลายาวนานที่ผ่านมาสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ยังขาดเกณฑ์และมาตรฐานการพัฒนาก่อให้เกิดการสั่งสมปัญหาสำคัญหลายประการเพื่อแก้ปัญหาสภาวะการณ์การขาดแคลนช่างที่มีฝีมือ ซึ่งการเร่งผลิตอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพได้การดำเนินการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาตามนโยบายว่าด้วยการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐานคุณภาพที่ผ่านมาพบว่าไม่เป็นไปตามที่คาดหวังมีปัญหาด้านหลักสูตรที่ไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานอย่างแท้จริงปัญหาด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนปัญหาด้านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่ล้ำสมัยและมีอย่างจำกัดไม่พอเพียงและมีอัตราส่วนที่ไม่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนปัญหาด้านครูอาจารย์ผู้สอนที่ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความล้าหลังทางวิชาการตลอดจนวิธีการคัดเลือกและสรรหาอาจารย์ที่ขาดประสิทธิภาพปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ยังยึดเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนที่เน้นการบรรยายและท่องจำเป็นการเรียนที่จำเพื่อสอบและสอบเพื่อเอาเกรดมากกว่าการสร้างองค์ความรู้สร้างทักษะเพื่อการนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพการงานและปัญหาด้านตลาดแรงงานที่รองรับผู้จบการศึกษาซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิมที่มุ่งผลิตช่างเพื่อออกไปปฏิบัติงานในสังคมหรือนักวิชาการด้านเทคนิคแต่ปัจจุบันนี้สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้กำลังเร่งผลิตช่างเพื่อตอบสนองกำลังแรงงานเป็นจำนวนมากให้แก่บรรดาบริษัทต่าง ๆ ที่มาลงทุนจากต่างประเทศในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ แขวง สหวันนาเขต และแขวงจำปาสัก (Lao Ministry of Education, 2016: 40)

ปัญหาเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาการผลิตช่างของสถาบันอาชีวศึกษาประเด็นที่สำคัญคือคุณภาพของช่างยังขาดหลักประกันด้านคุณภาพขาดการรับรองของกระทรวงแรงงานมาตรฐานจากหน่วยงานหรือองค์กรการผลิตและไม่มีกรรับรองมาตรฐานสถาบันอาชีวศึกษาและบางหลักสูตรยังมีปัญหาด้านคุณภาพส่งผลให้เกิดปัญหาในหลักสูตรดังกล่าวเพื่อแก้ไขปัญหาสภาวะการณ์การขาดแคลนช่างที่ชำนาญงานซึ่งการเร่งผลิตอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพได้ประกอบในสถาบันอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องคุณภาพการผลิตช่างจึงมีความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการประกันคุณภาพของผลผลิตและแสวงหากระบวนการหรือกลไกในการดำเนินการเพื่อให้เกิดการผดุงคุณภาพให้ได้มาตรฐานสูงอย่างต่อเนื่องและสามารถประกันคุณภาพสถาบันอาชีวศึกษาในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นข้อเสนอสำหรับแผนงานระดับนโยบายและระดับวิทยาลัย นำไปประยุกต์ใช้และก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. เพื่อประเมินข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย /โรงเรียนจำนวน 21 คน และครูจำนวน 600 คนในสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 621 คน

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และคุณภาพของยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารวิทยาลัย /โรงเรียนจำนวน 21 คน และครูจำนวน 600 คน รวมทั้งสิ้น 621 คน จากสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 242 คนประกอบด้วยผู้บริหารวิทยาลัย และโรงเรียนจำนวน 21 คน และครูจำนวน 221 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการให้ตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิแบบไม่เป็นไปตามสัดส่วน โดยใช้ประเภท ของสถานศึกษานั้นในการสุ่ม

กลุ่มเป้าหมาย

1. สถานศึกษาที่ใช้เป็นการศึกษาพหุกรณี จำนวน 2 แห่ง ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับและโปร่งใส ผู้บริหารมีความสามารถพิเศษ มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการที่ดี บริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. การปรับปรุงและพัฒนายุทธศาสตร์คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ผู้แทนหน่วยงานบริหารทางการศึกษาระดับท้องถิ่น 6 คน และผู้แทนจากหน่วยงานเอกชน 6 คน

3. การประเมินยุทธศาสตร์คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน ประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป หัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษา กลุ่มละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน

เครื่องมือที่ใช้

ระยะที่ 1 ใช้แบบสอบถาม การตรวจสอบเครื่องมือโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งมิใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย จำนวน 40 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96 ส่วนการศึกษาพหุกรณี ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)

ระยะที่ 2 ใช้เทคนิคการประชุมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวมาแล้วในกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 2

ระยะที่ 3 ใช้แบบประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังกล่าวมาแล้วในกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากคำถามปลายเปิดโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารโดยยึดหลักความสอดคล้องของข้อมูล ขั้นที่ 2 การศึกษาสำรวจ สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล ขั้นที่ 3 การศึกษาพหุกรณี

ระยะที่ 2 การพัฒนาร่างยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขั้นที่ 1 การยกร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาจากข้อมูลระยะที่ 1 ขั้นที่ 2 ปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาด้วยการประชุมกลุ่มเฉพาะของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ

ระยะที่ 3 การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขั้นที่ 1 ส่งแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ จำนวน 18 คน ขั้นที่ 2 นำผลการประเมินปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เขียนรายงาน

ผลการดำเนินวิจัย

1) สภาพปัจจุบันในการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน ด้านงานบริหารทั่วไปและงานบุคลากร ด้านงานวิชาการ และด้านงานกิจการนักศึกษาพบว่ามีสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) ด้านงานวิชาการระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมา ด้านงานบริหารทั่วไป และงานบุคลากรระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$) และ ด้านงานกิจการนักศึกษาระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$) ส่วนความต้องการพัฒนาที่สำคัญพบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป คือการปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงาน ด้านวิชาการคือ การค้นคว้าและพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตร ด้านกิจการนักศึกษา คือการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและตอบสนองเรื่องการอำนวยความสะดวก เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมบริเวณอาคารสถานที่ ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยเน้นการพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารและการจัดการ ICT เพื่อการเรียนรู้ และ ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยเน้นการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและการปรับปรุงหลักสูตรใหม่

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน ด้านความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.58$) ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.72$) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 4.77$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน 1) ด้านงานบริหารทั่วไปและงานบุคลากร 2) ด้านงานวิชาการ และ 3) ด้านงานกิจการนักศึกษา ในภาพรวมและรายด้านระดับความเห็นอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khajornsak (2013: 132) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา (2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร (3) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ (5) ผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงานรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ล้วนมีอิทธิพลทางตรงต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษายังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

2. การสร้างและพัฒนายุทธศาสตร์

การจัดทำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวผู้วิจัยได้จับคู่รายการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้ง 4 สถานการณ์ และจัดทำข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันมารวมกลุ่ม จึงได้กำหนดข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย องค์ประกอบดังต่อไปนี้ วิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าหมาย (Goal) ยุทธศาสตร์ โครงการ กิจกรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์รวมทั้งสิ้น 5 ยุทธศาสตร์ 25 โครงการ 40 กิจกรรม และประเมินใน 5 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนายุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยการจัดกระบวนการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน วิทยาลัยเทคนิควิชาชีพ แผนกศึกษาธิการและกีฬา จำนวน 18 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ผู้วิจัยได้ร่างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมโดยพิจารณาเกี่ยวกับ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 2 โครงการ 5 กิจกรรม และ 1 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) โครงการพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมโดยรอบประกอบมี 3 กิจกรรม ได้แก่ (1) ปรับปรุงห้องเรียน (2) ปรับปรุงสำนักงานและ (3) ปรับปรุงภูมิทัศน์ 2) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มี 2 กิจกรรม (1) ปรับปรุงห้องสมุดและ (2) ปรับปรุงห้องอินเทอร์เน็ต โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จร้อยละของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมโดยรอบ มีความสะอาดสวยงามและปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Halfdan Farstad (2009, as cited in Duangnapa, 2011: 92) ให้ทัศนะว่าความทันสมัยของเครื่องมือและวัสดุฝึก ดังนั้นสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญในเรื่องเหล่านี้ให้มีการตรวจสอบสภาพเครื่องมือและ วัสดุฝึกให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและจัดเตรียมลงทุนซื้อ

เครื่องมือและวัสดุฝึกที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการฝึกและสอนนักเรียนให้มีความเชี่ยวชาญชำนาญตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการศึกษาประกอบด้วย 6 โครงการ 8 กิจกรรม และ 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้ 1) โครงการการประชาสัมพันธ์มี 1 กิจกรรม ได้แก่ (1) การโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ 2) โครงการพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมี 1 กิจกรรม (1) สรรหาระบบอินเทอร์เน็ต 3) โครงการพัฒนาคุณภาพงานแนะแนวสู่ความเป็นเลิศมี 2 กิจกรรม (1) อบรมทีมงานและ (2) กองประชุมสัญจร 4) โครงการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการมี 1 กิจกรรม (1) อบรมทีมงาน 5) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการมี 1 กิจกรรม (1) ปรับปรุงฐานข้อมูลให้สมบูรณ์ 6) โครงการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษามี 2 กิจกรรม (1) ผ่าป่าเพื่อการศึกษาและ (2) พบปะศิษย์เก่ามี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับคุณภาพของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสอดคล้องกับงานวิจัยของ Agthe (2002: 3076-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทหน้าที่ของครูใหญ่ และครูในงานด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูยอมรับว่างานปรับปรุงการเรียน การสอนต้องทำร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ครูใหญ่ทำหน้าที่บริหารงานอื่น ๆ มากเกินไป ควรให้ความสำคัญกับการนิเทศการศึกษาให้มากขึ้น ครูใหญ่และครูมีความเห็นว่าโครงการสอนของอำเภอมีอิทธิพลต่อการใช้หลักสูตรของโรงเรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่จากผู้สั่งการมาเป็นผู้ประสานงาน และมีการทำงานเป็นหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพบุคลากรประกอบด้วย 6 โครงการ 10 กิจกรรม และ 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้ 1) โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมมี 2 กิจกรรม (1) ฝึกทักษะปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและ (2) จัดบุคลากรให้ตรงความรู้ ความสามารถ 2) โครงการสร้างเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้มี 1 กิจกรรม (1) บันทึกร่วมมือกับสถานประกอบการและสถานอาชีวศึกษา 3) โครงการจัดตลาดนัดแรงงานมี 2 กิจกรรม (1) นิทรรศการจัดหางานและ (2) จัดแสดงสินค้าร่วมแรกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) โครงการพัฒนา ระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลประจำปีมี 1 กิจกรรม (1) จัดสัมมนาบุคลากร 5) โครงการสัมมนามูลนิธิมี 2 กิจกรรม (1) ภาวะผู้นำและ (2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู 6) โครงการสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรมี 2 กิจกรรม (1) การศึกษาดูงานและ (2) อนุรักษ์วัฒนธรรมมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพสอดคล้องกับงานวิจัย Thaimana (2011: 88) ได้ศึกษาการพัฒนาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย พบว่าการพัฒนาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย จากการสำรวจปัญหา ความต้องการจำเป็น และข้อมูลพื้นฐานด้านการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ทำให้ได้รูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ ด้านการนำองค์กรและการวางแผนกลยุทธ์ ด้านระบบและกระบวนการ ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน ด้านการวิเคราะห์ การประเมินและการจัดการเรียนรู้ ด้านความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และด้านผลลัพธ์ขององค์กร

การสร้างรูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ และหาประสิทธิภาพของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษารางวัลพระราชทานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นปรากฏว่ามีการปฏิบัติในระดับดีมากทุกองค์ประกอบ แสดงว่ารูปแบบที่ผู้วิจัยทำการพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้ผลจริง และเมื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบพบว่ามีค่าความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากขึ้นไปทุกองค์ประกอบ แสดงว่า

รูปแบบที่ผู้วิจัยทำการพัฒนาขึ้นเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาที่เปิดสอนประเภทธุรกิจบริการต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 โครงการ 6 กิจกรรม และ 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จดังนี้ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารมี 1 กิจกรรม (1) จัดหาApplicationเพื่อการบริหาร 2) โครงการจัดหาระบบ ITC เพื่อการเรียนรู้มี 2 กิจกรรม (1) จัดหาระบบอินเทอร์เน็ต (2) อบรมครูผู้สอนและ (3) จัดหาApplicationเพื่อการเรียนรู้ 3) โครงการจัดระบบสวัสดิการแก่ผู้เรียนมี 1 กิจกรรม (1) ประกันอุบัติเหตุ 4) โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศด้านอาชีพมี 1 กิจกรรม (1) โครงการงานวิทยาศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จร้อยละของสถานประกอบการและองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมเพื่อการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Intarasopa (2013: 132) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ (1) การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา (2) การพัฒนาและบริหารหลักสูตร (3) การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ (4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ (5) ผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงานรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้วิเคราะห์องค์ประกอบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ล้วนมีอิทธิพลทางตรงต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษายังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการผลิตบัณฑิตได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาและบริหารหลักสูตร การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสู่ประชาคมอาเซียนโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมกับบริบท เป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีความถูกต้องเชิงทฤษฎี และเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 โครงการ 11 กิจกรรม และ 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จดังนี้ 1) โครงการจัดทำวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้มี 2 กิจกรรม (1) สํารวจความขาดแคลนและ (2) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ 2) โครงการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามี 2 กิจกรรม (1) ประชุมเครือข่ายและ (2) ประเมินหลักสูตร 3) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 2 กิจกรรม (1) อบรมครูและ (2) ประเมินการเรียนการสอน 4) โครงการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนมี 1 กิจกรรม (1) อบรมครู 5) โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษามี 2 กิจกรรม (1) อบรมเผยแพร่ตัวชี้วัดต่าง ๆ และ (2) ประเมินตนเอง 6) โครงการพัฒนาระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพมี 1 กิจกรรม (1) แนะแนวอาชีพ 7) โครงการปลูกฝังวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพแก่ผู้เรียนมี 1 กิจกรรม (1) แข่งขันทักษะวิชาชีพมี 1 ตัวชี้วัดความสำเร็จร้อยละของผู้เรียนได้รับการพัฒนาสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chinachitphan (2010: 132-133) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมพบว่ารูปแบบที่ได้รับการพัฒนาขึ้นประกอบด้วย ชุดฝึกอบรม 6 หน่วย ได้แก่หน่วยที่ 1) หลักการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หน่วยที่ 2) การจัดการฝึกอาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หน่วยที่ 3) การสอนงาน หน่วยที่ 4) การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หน่วยที่ 5) การเตรียมความพร้อมและการควบคุมติดตามอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหน่วยที่ 6) ระบบเครือข่ายอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และส่วนสนับสนุน 3 องค์ประกอบคือ 1) ศูนย์เครือข่ายทวิภาคี 2) ศูนย์ฝึกอบรม และ 3)

ศูนย์บริการ เมื่อนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งถูกกำหนดให้เป็น อาชีวศึกษาจังหวัดนำร่องปรากฏผลดังนี้ ครูและครูฝึกมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมรูปแบบการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับพึงพอใจมาก สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งหมด ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้จัดการสถานประกอบการหรือผู้ควบคุมการฝึกอาชีพ ครูและครูฝึกที่ ผ่านการฝึกอบรม และนักศึกษาฝึกอาชีพต่างมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3. การประเมินยุทธศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนตามระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา เริ่มตั้งแต่ การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ครอบคลุม การศึกษาพหุกรณีโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และนำผลมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ สร้างและพัฒนายุทธศาสตร์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จึงทำให้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาการบริหารสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความโดดเด่น มีความเชื่อมโยงกัน ในแต่ละยุทธศาสตร์มีความสอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่า ยุทธศาสตร์สามารถนำไปสู่ กระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถาบันอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืนได้ และยังสามารถปรับใช้กับ บริบทที่ใกล้เคียงกันได้ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศต่อไป จึงส่งผลให้การวิเคราะห์ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าความต้องการด้านงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดแสดงว่าบุคลากรเห็น ความสำคัญของงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อกงานวิชาการมากขึ้น งบประมาณควร จัดสรรเพื่อสนับสนุนงานวิชาการมากขึ้น

1.2 จากยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้านที่พบจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่ายุทธศาสตร์ที่จะส่งเสริมงาน วิชาการได้ดียิ่งขึ้น คือ การจัดการ ICT เพื่อการเรียนการสอนพัฒนาศูนย์คอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ต ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาควรได้ให้ความสำคัญในการพัฒนางานด้านวิชาการให้มากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการส่งเสริมภาวะผู้นำทางด้านวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา ในสังกัด ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 ควรศึกษากรณีศึกษา โรงเรียนหรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการนำ ใช้ ICT และคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

REFERENCES

- Department of Vocational Education. (2016). **Plan for Vocational Education and Vocational Training (2016–2020)**, Ministry of Education and Sports.
- Farstad. (2009). **The Future of Thai Vocational Education in the Next Decade.**
- Intarasopha, K. (2013) **A model of Private vocational educational administration for ASEAN Community**, Ph.D., Silapak University.

- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30:** 607-610.
- Lao Vocational Education Development Project. (2016). **Handbook of educational quality assurance**, Ministry of Education and Sports.
- Lao Ministry of Education. (2004). **Education Development Plan.**
- Lao Ministry of Education. (2016). **Action Summary Educational Development Plan.** Vientiane: Educational Printing Enterprise.
- Lao Ministry of Education. (2016). Education strategy for however (2016 - 2020). Vientiane. Member of the Basic Education Committee, **Journal of Educational Administration**, Year 6, Issue 2, April 2012 – September 2013.
- Chinachitphan, P. (2010). **A model of vocational learning and teaching management development for bilateral system of Industrial Technician**, Dissertation, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Mana, S. T. (2011). **The Development of the Total Quality Management of Chiang Rai Vocational College.**
- Tiklak. (2002). **The Future of Thai Vocational Education in the Next Decade (2011-2021)** Doctor of Education Khon Kaen University.